Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1036 — NGÀY THỨ BA 3 JANVIER 1922 — NGÀY MÙNG 6 THÁNG MƯỜI HAI ANNAM NĂM TÂN-DẬU — NĂM THỨ 15

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報新省六聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

RÉDACTEUR-PROPRIÉTAIRE: NGUYỄN VĂN-CỦA
Téléphone : 203
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN
Một năm .... 12$00 ... 18$00
Sáu tháng .... 6.50 ... 9.00
Ba tháng .... 3.50 ... 4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ .... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

POUR LES ANNONCES s'adresser à Saigon:
au Bureau du Journal rue Catinat, 103-105-107 (1er étage)
à Hanoi : au Bureau du Trung-Bac Tân-Van
à Paris: chez M. M. Mayeure & Cie 5, rue Drouot
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont modérés.
Tous changements ou nouveaux ordres pour insertions ou suppressions d'annonces, doivent parvenir au bureau du journal avant 10 heures du matin.
Tous chèques ou mandats-poste pour frais de publication d'annonces doivent être adressés à Saigon au nom de M. LÊ-HOÀNG-MƯU, gérant.

CHỈ DỤ RẤT MINH

Cấm binh-quan làm trạng-sư, trong ba năm sau khi từ chức

Trước giặc Âu-châu, số quan tòa thuộc tỉ dể-hình trong cõi Đông-pháp chưa lấy chi làm đủ dùng xử đoán cho kịp những tờ tụng cho bá-tánh trong xứ; nhứt là Nam-kỳ, sự kiện cáo lại càng không chậm, chẳng bề gì cho quan hỏ tay. Bởi vậy trước con khói lửa, tỉ dể-hình Nam-kỳ đã có tiếng than vang thiếu binh quan đi ngồi các tỉnh. Mà thật, lúc đó đã thấy có nhiều tỉnh dể khuyết; một tòa dể cho có một vị hình-quan gánh vác đôi ba phần trách; tức là, vị quan thẩm-án và bồi-thẩm và Biện-lý cũng một mình. Thế thì có sức nào mà phán xử cho kịp. Lại phải biết Nam-kỳ là một xứ, bất luận tỉnh nào, ngoại trừ những việc hình, dầu lớn dầu nhỏ, không ngày nào là ngày ngớt thấy giải tới, việc hộ hãy còn rắm rối như tơ; cho nay từ sáu mươi năm dư, tòa đã mảng gở cho chẳng biết bao nhiêu rồi mà kể. Vậy mà đến ngày nay cũng chưa phải hết những vụ tương phản cùng là mãi mại thổ-ngơi Minh-mạng thập thất, hoặc Tự-Đức thất niên; cũng còn thấy đem trải ra giữa tụng đình mà xử mãi. Dã vậy lại còn thêm một vụ hôn nhân cũng chẳng phải ít.

Kể lấy năm 1914, sanh racái trường thiết huyết kịch liệt làm cho tỉ dể-hình Nam-kỳ, dã chẳng dặng thêm quan cho đủ dùng, lại thấy càng ngày càng khuyết nữa; khuyết cho đến đỗi thiếu số rất nhiều, dể cùng vụ tòa nào cũng dồn chồng đống. Xét kỹ, sự thiếu số ấy bởi lớp thì bị nợ nước làm dến, lớp lại đồng thấy hình-quan bất hạnh, xin từ chức mà ra làm trạng-sư và làm quan «*Nô-les* dã bộn.

Đã biết hình-quan là bất hạnh, người mà xét dến thấy dều chịu cho rằng quả vậy, song, nếu cái nghề trạng-sư và ÍNÔ-te trong đất Nam-kỳ này không dặng thạnh lợi là bao nhiêu, như bên Pháp cũng là như các xứ khác bèn Âu, thì cũng không sao, không dến đỗi quan tòa từ-quan mà sang qua hai nghề ấy; ngặt bởi cái nghề trạng-sư và làm quan Nô-te trong xứ mày, mỗi lợi vô cùng vô tận. Dể dắc mỗi lại dắc giả bội phần. Tỉnh lại từ ba bốn mươi năm sắp lại dây, không có ông nào làm trạng-sư hay là làm Nô-te trong Nam-kỳ này mà không trở nên một tay dại phú. Nhứt là làm trạng-sư; thể có tội và có thất kiện cho dặng nỗi danh trong sát-tinh chứng tỉ mảm, thì thấy bạc tiền dầy tủ. Cũng nghĩ ra, người có thể làm xong, thì ai lại chẳng muốn làm cho mau dụng nên sự nghiệp. Bởi cớ ấy nên chẳng trách nào hình-quan, hễ sang qua tới dất Nam-kỳ ngồi xử đoán ít năm, thộng thạo việc tử tụng trong xứ rồi, thì, nghĩ mình bất hạnh mà ngã lòng, không dư-giả mà thôi chi, dều muốn từ chức, thảo mình trở ra mà làm hai nghề thạnh lợi, hoặc trạng-sư hoặc Nô-te, nếu chức Nô-te có khuyết. Bởi chức Nô-te trong xứ, luật nước dã dịnh có số, có chừng, không dặng nhiều quá; nên hình-quan xin thôi ra thường hay xin làm trạng-sư.

Dòm thấy lòng quan tòa, phần nhiều dã khuynh hướng về mối lợi ấy lắm, e dể vậy thì tỉ dể-hình trong cõi Đông-pháp, nhứt là Nam-kỳ, càng ngày càng thêm khuyết điểm, dầu rằng hình-bộ có chước lượng thế nào cũng không cứu nổi. Hình-bộ thượng-thơ mới trù mưu dể xin dức Giám-quốc ban chiếu ngăn ngừa nỗi tệ. Ấy là chiếu cấm hình- quan bèn cõi Đông-pháp ra làm trạng-sư trong hạng ba năm sau khi xin từ chức. Sự nầy, gầm lại chẳng phải lợ tai; nghe nói dã lâu rồi, sao nay còn lập lại.

Nhớ lại, cách chừng sáu bảy tháng trước, dã có nghe nói một lần rằng có chiếu chỉ của dức Giám-quốc ban hành, cấm các quan tòa trong cõi Đông-pháp, hai năm sau khi từ chức, ra làm Trạng-sư trong xứ. Lại cũng có nghe — thật, mất thì chưa hề có xem thấy chiếu — chiếu ấy, tuy cấm mà còn rộng, là cấm quan tòa xin thôi ra làm Trạng-sư trong tỉnh của mình ngồi sau hết dó thôi, chớ chẳng phải cấm hết các tỉnh trong cõi.

Nghe vậy hay vậy, chưa biết cái lẽ nào cho qua, vì không có lấy chi làm bằng cớ; chớ theo ngu kiến của tôi, hình bộ sợ e quan tòa lần lần từ quan ra làm Trạng-sư, dể cho tỉ-dể hình khuyết điểm, nên mới tâm diệu phương mà ngừa bịnh, có lý dâu lại cấm nội trong vòng tỉnh ngồi sau hết mà thôi. Dường ấy chưa phải là thuốc thần, phòng ngừa nỗi bịnh. Nếu muốn cấm tuyệt nọi trong cõi Đông-pháp thì họa may; vì quan tòa, nếu xin thôi ra mà chẳng làm dặng trạng-sư trong xứ hoặc phải sang làm trạng-sư xứ khác là xứ không thạnh lợi bằng dây, thì không ai mong mỏi thôi ra làm gì, ninh giữ lấy quyền chức cao trọng bèn dể hình, cho bay là bất hạnh, mà dặng rỡ ràng danh phận.

Nay còn lập cái vấn-dề lấy lại nữa, theo tôi tôi dã nói trước kia, là vì, bổng nhiên, ngày 25 décembre 1921, có Âu-châu diện-tín Havas dề ngày 22 — thật là trễ, song sự trễ nải của diện-tín Havas, xưa nay, những người dề mất trông xem, dều lấy làm thường sự — bắn qua tòi dây, trong dấy có khoản nói như vầy :

« *Un décret interdit aux magistrats « démissionnaires d'Indochine la profession d'avocat défenseur pendant « trois ans.* »

« Một điệu chiếu cấm các quan « tòa từ chức trong cõi Đông « pháp làm trạng-sư bào chữa « trong hạng ba năm ».

Đọc diện-tín nầy rồi, cho hay mất cũng chưa thấy dặng chiếu mà xem các điều lệ buộc cho thường tận, dầm trường ý kiến của tôi dã giải bày trên kia, có chỗ không sai chánh lý. Lẽ khi cấm làm trạng-sư trong cõi Đông-pháp, chớ chẳng phải cấm làm nội trong tỉnh ngồi sau hết mà thôi. Lại như, nếu lúc trước dã có chiếu chỉ cấm nội trong phần tỉnh ngồi sau rồi hết, thì điệu chiếu nầy lập dể chế chỉ chiếu chỉ trước lại chăng ?

Tôi xem thấy vậy và dám tường cho rằng vậy, là hỏi, nếu sở kiến của tôi chẳng lầm, cấm tuyệt trong ba làm năm, hình quan từ chức ra làm trạng-sư trong cõi Đông-Pháp, thì có hai dều rất mầu, dáng kinh dáng phục : Một là cứu tỉ dể hình trong cõi Đông-Pháp chẳng vì một cớ dó mà bị khuyết ; hai là giữ chặc công-bình, chẳng dể cho vì phép.

Vì lẽ cứu tỉ dể hình trong cõi cho khỏi sự khuyết điểm, tưởng cho là lẽ trắt-g, ai trông vào cũng rõ, chẳng dợi phải giải làm gì ; duy còn một lẽ tôi nói chẳng dể vì phép công bình, cần phải giải ra mình bạch. Vì biết lời tôi giải ra mà chẳng chỉnh lượng cho ra vô lẽ, tôi sẽ nói rằng làm quan, chẳng luận là tì nào, dể dâu lại chẳng rỡ sự hành tàng hư thiệt trong tỉ ấy ; dể dâu lại chẳng còn có chút tình cố giao cố kết trong tỉ ấy ; nếu mới dể bước chân ra mà gánh vác việc ngoài có cang thiệp với tỉ ấy liền, thì sao cho khỏi có thể mạnh mà chế lẻ công chẳng nhiễu công tỉ. Nếu quả như lời siểng luận của tôi, thì chiếu chỉ buộc hạng dể quá ba năm ấy rất mầu, thật rất mầu, vì trong những tháng dợi năm chờ dó, dủ cho mọi việc đổi dời, tránh khỏi những dều nghi ngại ; lại nữa, nếu phải lòng nhóng mà dợi cho quá hạng lệ mới làm dặng như nguyện của mình, thì tưởng chắc, chẳng còn ai dể ý trông mong chi nữa.

Nói thì nói vậy dó thôi, chưa có chi làm bằng cớ chắc mà dám giải quyết. Muốn biết chiếu cấm nội trong phần tỉnh ngồi sau rốt hết, hay là cấm nội trong cõi Đông-Pháp nầy, xin chậm dợi chừng có chiếu chỉ gởi qua rồi sẽ.

Lê-hoàng-Mưu.

NGHỀ LÀM THUỐC NƯỚC TA

CÓ NÊN NGHIÊN CỨU LẠI NỮA CHĂNG ?

(Tiếp theo)

Chẳng những trên Nhà-nước, dầu dưới bàn-dân cũng biết dược cái nghề làm thầy thuốc ở nước ta là cái nghề « quyền rơm ng đá » không thể trốn lánh dì ngã nào dược với cái hạn-lệ đó, ôi, thật cũng thức-cười và cũng buồn cầm dâm cho cái nghề làm thầy thuốc ở nước ta vậy !

Cho hay thời-đại nay là thời-đại duy-tân, mà thầy thuốc ta là thầy thuốc thủ-cựu : Nhà-nước không biết lấy chi mà đãi-đằng cái giá-trị thấp-thỏi quá của thầy thuốc ta được. Thầy không nhứt-khái trừ tuyệt, mà cũng không bàn cho chất quyện gì, thật cũng phải dể cho.

Song ngẫm lại : Nếu nói rằng cái nghề học thuốc của thầy thuốc ta, không chuyên-môn thực-nghiệp gì mà bảo Nhà-nước phải chiếu-cố đến, phải công-nhận cho, nếu quyện cho được. Thật làm thế. Nếu Nhà-nước công-nhận thầy thuốc ta dã kể trước dó cái giá-trị cũng như thầy thuốc Tây-y vậy, thì cỏ khác nào Nhà-nước bon gươm cho mấy ông sát-nhơn mà khỏi tội vậy dâu ! Nên chi thầy thuốc ta dến ngày nay mà hỡi còn ở chung nhau trong một cái địa-vị « quyền rơm ng đá ».

Bỏn-bảo dũng-nhân chúng tôi thiết-nghĩ, Nhà-nước xử vậy cũng là phải, không hẹp gì ; song cứ hiện-trạng của thầy thuốc ta mà bàn ngay ra, nếu thầy thuốc ta cỏ đều chi sai lầm đối với tánh-mạng con người, thì Nhà-nước cũng cháng khỏi cỏ phần cang-dự ở trong đó. Là vì Nhà-nước tuy không công-nhận cho, nếu quyện cho, hương mà không kiểm-điểm, không gạn lọc — coi thể cái nghề làm thầy thuốc của Annam đáng bỏ hay là nên dể. Lấy dấy mà suy, nếu thầy thuốc ta cỏ đều chi sai lầm đối với tánh-mạng con người, cỏ phải Nhà-nước cũng cỏ cang-dự tí nhiều ở trong dấy, chăng ? Ôi ! Thâm nghĩ, thì chúng tôi dám tưởng rằng : Thầy thuốc ta lâu nay, lên án biết bao nhiêu là người cỏ bịnh, chịu hàm-oan, . . . thể mà không ai hay hỏi đến cái thảm-trạng ấy được. Bởi vì người lên án cũng nỏ-dám, mà người bị án cũng an lòng nhắm mắt, không hay gì cả. Thật là một cách ám-sát bi-một vô-cùng . . .

Phỏng thể, thì trường Nhà-nước cũng nên kiểm-điểm lại hẳn-hỏi đối với cái nghề y của Annam ta buổi nầy, chẳng những thiên-hạ khỏi hàm-oan, thầy thuốc khỏi bị « nhứt thế Y, tam thế suy » mà Nhà-nước cũng khỏi cang-dự dều gì trong ấy.

Nhưng hỏi lại : Nếu muốn gạn lọc thầy thuốc ta lại cho dích-xác, cho dáng gọi cái quyện làm trường-y, phải gạn lọc thế nào ? — Nghĩ cho chỉnh, thì cũng một dều khó lắm thay !

Đó mấy năm nay, cũng thường thấy Nhà-nước cái phép tuyển chọn thầy thuốc Annam, chẳng chi hơn là dọc một bài chữ nho, hay là viết một bài chữ Hán, cùng hỏi miệng chi chi chút ít đỏ, là xong : rồi cho lãnh cái bài làm thầy thuốc. Mà cái bài làm thầy của Annam dây, xem cũng chẳng khác chi là cái bài bán thuốc của tiệm thuốc Các-chú vậy ; do cái tài học thuốc của Annam, thì cái bài ấy không giá-trị gì, bất-quá như cái nghề xanh-nhai kia thôi. Lấy cái nghề thầy thuốc mà công-luận ra, thì thường ai cũng cho là cái nghề mắc-mỏ, một việc quan-trọng vô cùng, người học thức tầm-thường chưa dể soi thấu dược. Cái nghề dã biết rằng mắc-mỏ, việc làm dã biết rằng quan-hệ dến tánh-mạng người, mà cách tuyển chọn thế ấy, thì lấy làm sơ-sài lắm. Nếu rằng Nhà-nước thẩm nghĩ thuốc ta cỏ chỗ dùng dược, thầy thuốc ta không thể bỏ dược, thì phải cỏ cái phép tuyển-chọn lại thể nào, cách thì thầy thuốc phải dược chính-chân mới dược, không những biết chữ Tàu dỏ là dủ gọi ông thầy thuốc.

Chúng tôi lại trộm tưởng rằng, việc thuốc-men của Annam không dến nỗi gì vụn-vặt quá, vụn-vặt dỏ, chẳng qua là thầy thuốc bắt tài không biết cái nghề làm thuốc lắ-bộ-trọng, không biết nghiên-cứu cái nghề của mình cho một ngày một tinh-hảo thêm lên, nên chi muốn trách nghề thuốc ta vụn-vặt thì hãy cứ trách thầy thuốc bắt-tài mới không oan cho cái đạo thuốc-men của ta cho.

Nay vì cái nghiệp y bị-trọng đỏ, mà chúng tôi yêu cầu đến Nhà-nước phải thì-thố thế nào, tuyển chọn thầy thuốc Annam lại cho đắt-phép, thì chúng tôi nghĩ cũng không ra cái kế-sách gì cho chánh-đáng được. Lả bởi người thầy thuốc Annam loán là người học chữ Hán cả. Bây giờ muốn thì phải làm sao cho ông giám-khảo biết được. Nhà-nước biết được người ấy là dúng tài xứng đáng một vị lương-y ? Hay là re đề luận rồi, rồi thầy thuốc cứ thế Hán mà làm hoài, rồi phải cứ tay bắt chỉ Tây mà chữa Hán đích lại đề cho mấy vị lương-y Tây khảo-duyệt ? Hay là cách thì phải dùng chữ quốc-ngữ mà làm bài, rồi giao cho mấy ông lương-y Annam như Docteur Trinh Docteur Bôn v. v. . . vậy dịch lại ? Còn hạch miệng cũng dùng như hai ông trên dây thông-ngôn để giới-thiệu cho lương-y Tây tra-cứu.

Thật, nếu trừ cái phép lược kể trên đó, thì không còn phương-pháp nào tuyển chọn thầy thuốc Annam được, cho Nhà-nước được thông-tài cái tài học học nọc nào mà dùng, cho thầy thuốc biết được cái nhâm-trọng trách-dại của mình mà nghiên-cứu cái chức nghiệp cho tinh-hảo, hầu có thi-thố lấy cái quyền-hành chức-nghiệp của mình đã có Nhà-nước công nhận. Dường ấy, chẳng những có ích một đều là : Nhơn-dân khỏi bị cái luật dam-sát của tay dung-y, mà cái nghề làm thuốc của Annam một ngày một dung-hòa được với cái nghề làm thuốc Tây tí nhiều nữa.

Còn tiệm bán thuốc ở Nam-kỳ hiện nay, phần nhiều hơn hết là Các-chú chiếm lấy cả. Tuy nói rằng, thuốc ấy là thuốc của Các-chú, nghề ấy là nghề của họ ta không cần phải kiểm-điểm mà chi-dã biết vậy mặc dầu, nhưng mấy việc làm của họ đều quanhệ đến dân bổn-quốc ta cả, thế cũng phải cỏ phép mà kiểm-điểm lại, người bán thuốc phải cỏ cái tài chuyên-môn về phép bào-chế mới được, không cho những dám Các-chú xỏ-lợi, bèn nấy bán hàng chập-phỏ. bèn kia dựng kệ thuốc bắc vậy. Bằng chẳng theo phép mà tuyển chọn, thì không bằng cấm thì hơn, cho khỏi bằng cấm tinh-thị cả, cho nhơn-dân an-cư lạc-nghiệp, khỏi bị cái giặc vô-hình của thầy thuốc vì tiệm thuốc sắt hai sanh-tình giữa thời-đại văn-minh nầy.

Mong lắm thay ! . . . . . .

L. T. T. V.

Về cuộc xổ số « MUTUALITÉ »

Tiếp thơ của những người có mua số Œuvres de la Mutualité, mỗi ngày xổ hầu dem, gởi nài xin hỏi một đều xem rất hữu lý, nên đăng nguyên-văn cho qui hội xem tường tất.

Lời của Tòa-soạn.

Saigon le, 3er janvier 1922.

A Monsieur le Président, de la Mutualité Saigon.

Monsieur le Président,

Số Mutualité của qui hội, hàng năm hằng xổ. Trong bẻ tánh, ai cũng sẵn lòng giúp cho qui-hội, nên hằng mua. Mà lẻ thường, cuộc xổ số nào cũng vậy, lời ngày xổ, số bán còng còn dư lại ít nhiều. Chiếu theo tuột xổ số, những số bán còn dư lại bao nhiêu, ngày rồi, hội phải đặng bao rao cho bá-tánh biết trước, rồi sau mới xổ. Tại chỗ xổ số, cũng phải có giấy dán trên vách biên dủ những số dư lại đó ; chừng xổ rồi, nhằm số bán còn dư trong thì bỏ bỏ, không kể cho là số trúng.

Số của qui hội lẻ nào bán chạy hết ; không còn dư lại số nào ? Vậy mà sao không nằm nào thấy hội lược biên những số bán còn dư lại đó mà rao cho bá-tánh biết.

Chúng tôi thường chúng tôi có quyền mà nài xin qui hội năm nay, trước ngày xổ, số bán còn hết lẻ nào phải rao báo cho bá-tánh biết trước rồi sẽ xổ. Vậy mới chẳng phạm luật và không mất phép công bình cho.

Nếu qui hội làm theo miếng cũ, nghĩa là không rao cho biết những số bán còn dư lại, nếu số bán chẳng hết, cứ làm thình xổ như mọi năm, thì chúng tôi chẳng khẳng chịu cho cuộc xổ số ấy là phải phép.

Nay kính.

Một bọn cỏ mua số Mutualité ở Saigon.

Vô-tuyến điện

Hội-nghị Hoa-sinh-tôn

Khâm-sai Pháp quyết ý xin dỡ cho Pháp được hải-quân dủ dùng mà bảo-thủ bờ bỉnh và bảo-thủ dường giao-thông với các Thuộc-địa.

Ông Briand và ông Lloyd George

Ông Briand và ông Lloyd George sẽ tịnh-sinh hiệp thỏi dường kinh-tế trong hoàn-cầu, vấn-đề cứu-cấp Nga-quốc và việc bồi-thường.

Tin Bordeaux ngày 20 décembre 1921.

Ông Viviani và ông Foch về dến bến

Ông Briand phái ông Daniclore ra bến Le Havre chờ rước ông Viviani và quan Đại Nguyên-soái Foch. Tàu sẽ dến bến ngày thứ tư.

Ông Rathenau sang thành Londres

Báo Le Temps nói rằng do ông Simons là người đi với ông Rathenau thỏi ông Rathenau sang thành Londres mà tính công-việc của ông. Việc tính-cờ mà gặp nhằm lúc ông Briand và ông Loucheur sang Anh-quốc.

Tin Yết-láng.

Nghị-viện Daily Eireann nhóm trong phòng kín mà bàn-nghị nay đã xong. Từ đây sẽ nhóm giữa công-đường bàn-nghị tờ hòa-ước Anh-lê và Yết-láng.

Loạn ở thành Belfast.

Cuộc loạn ở thành Belfast nay hãy còn. Cả đêm thứ bẩy rạng mặt chúa-nhựt súng bắn liên-thinh không dứt. Nhân-dân bị đạn.

Cái cảm-tình ông Foch với dân Huê-kỳ.

Thông-tin-viên ký Matin xuống tàu Paris rước quan Đại Nguyên-soái Foch vấn-nạn ngài thì ngài đáp rằng sang Huê-kỳ ngài mới biết Huê-kỳ hưng-thạnh chẳng những hưng-thạnh lúc hiện-thời, hưng-thạnh về cái hưng-thạnh hơn nữa. Ngài nói ngài tin tưởng lắm nơi dân Huê-kỳ cùng Pháp cũng như ngài tin cái yên sáng mặt trời ngồi ra ; vì cái yên-sáng ấy là cái ánh-sáng của tự-do. Mỗi người it hay mỗi lòng mà ngài sang ý Huê-kỳ từ ngày mới đến cho tới ngày trở về, không ngày nào là ngày ngài không cảm xúc.

Tin Trung-hoa.

Thủ-tướng Chiêu-Yam-trung tính đơn cáo thôi cho dức Giám-quốc. Dức Giám-quốc phê y.

Ông Briand đến thành Londres.

Ông Briand đã đến thành Londres. Sáng ngày thứ hai ông ra mắt ông Lloyd George tại dường Dauning Street. Ông Briand đi có ông Loucheur, ông Berthelot và ông Mouteux thông-ngôn theo bộ-giả. Bèn phe Anh-lê thời có ông Chamberlain và ông Sir Robert Horne hiệp diện.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam kỳ

SAIGON

Bắt bỏi

Đêm 19 rạng mặt 20 décembre, lối 2 giờ khuya, linh tuần sông bắt dặng một chiếc ghe thường cỏ bốn tên bỏi. Khi bỏi thấy linh thì bợi quanh ngỏ khác mà chạy. Linh biểu chống lại thì phải ngừng mà nộ không vâng, nên linh bượt theo còn bỏi thì lượm những đá để sẵn dưới ghe nỏ mà liệng lại. Linhbèn bắn vải lại ghe bỏi. Bọn nỏ sợ liền bỏghe nhảy xuống sông mà lội. Bị đứa vào mắt, còn lại một tên thì bị linh bắt. Hỏi nỏ nói tên Nhiệm, và bọn nỏ mới lấy đồ nhiều một chiếc ghe chài dầu tel ống nỏ số 17. Linh liền đến nơi thì thấy phòng của tài công ghe số 5671 bị cạy và mất một tủnh nước mắm. Dưới ghe lường của bỏi thì lấy dặng một cây xà-beu, bựt con dao, một cái kéo và một cái lồng đèn.

Dẫc tên bỏi nọ về bót « Com-mét » ông có tra Lê-văn-Nhiều thì thiệt đứa đuổi, lại khai rằng ba đứa kia là tên Ba-Huỳnh, Tư-Tiệt, Hai-Quyền, nhà cửa ở đâu nỏ không biết.

Khá đó

Mới đây có một tên khi trước bị cầm tù, tên nỏ là Ng-văn-Cỏ, gốc ở Bình-đông, dến nhà M. Bao, cầm một cái thơ kỷ tên Vian. Nghe nỏi tên nầy hay giỏ ở tại khám lớn. Trong thơ dây những lời hăm dọa là cỏ ý gợi M. Bao mà lấy 50 đồng, mà gợi không đặng, vì M. Bao đi thưa bót bắt Ng-văn-Cỏ nay đương tra vấn.

Ăn cướp

Đêm 19 rạng mặt 20 décembre, một đảng ăn cướp 8 đứa đánh trong đất ông T. . . ở làng Thới-an, tỉnh Rachgiá. Người coi sở bị đánh và ăn cướp giựt một cây súng lại lấy đồ bết thảy chừng 2 ngàn đồng.

Đám nhảm

Bữa 19 tây, quản thầy thuốc tỉnh Rachgiá có mổ mà khám thấy tên Lê-văn-Bửu, đánh lén bị thương mà thác. Quan thầy khám nói rằng tên ấy bị đám một dao vào, lăng phổi phía bên hữu, máu ra mà chết.

CHOLON

Bạn trốn

Chú lái bán bạc, tên Nguyễn-văn-Hỏ, 33 tuổi, ở làng Tân-niên-tây, tỉnh Gocông, chở một ghe heo đi Cholon, cỏ bỏt rằng tên Phong, 26 tuổi, cũng ở Tân-niên-tây, bỏ ghe mà trốn, trộm hết 20$00 và sỏ quần đáng 12$.

Trộm vải

Khách Chiêu-Viễn, 31 tuổi, bang Triều-châu, nghề bán vải ở dường Phù-giáo, cỏ rằng quản tử nào không biết trộm của y bốn chục cây vải đen giá 134 $ 80. — Kiểm.

Giải Tòa

Tên Dương-Dung kêu Tư Vinh, 14 tuổi và Huỳnh-Xỏi, 20 tuổi, thợ hồ ở Saigon, dường Obier, bị bắt giải Tòa vì Vinh thì trộm, Xỏi thì oa trữ, một số 3per 171 đồng của tên TạpDông, 31 tuổi, bang Triều-châu, làm cặp-rằn eu-li ở quai des Jonques số 212.

Chịu dầm ăn xỏi

Khách Lâm-Tos, 35 tuổi, bang Phước-kiến, làm cu-li nhà máy Ban-teck-Guan, ở dường Palikao, giận chi không rỏ, đánh chệc Trần-Thang, 31 tuổi, ở dường Thập-mười, lễ đầu ; mà bỏi nỏ chịu tiền cơm thuốc nên Trần-Thang không kêu nài.

Bỏi tin nên thêm

Hồm 20 tây, M. Lý-văn-Ty là bầu gánh hạn Cải-lương Tân-hi-ban lại bỏi sơn đàm mà cỏ như vầy :

Ngày 18 décembre 1921, lúc sáu giờ, cỏ chừng Lê-thị-Di và Nguyễn-văn-Chánh, tỏi giao cho Phạm-văn-Quan và Lâm-văn-Hùng, lẻ kép gánh tỏi, một cái thơ và một trăm đồng bạc đặng đưa lại cho Cô-tư ở Saigon dường Michie số 18, vì tỏi thiếu cỏ 400 $ 00 Tư ấy đến nay, hai người lánh thơ và bạc không thấy trở về lại tỏi nghe rằng không cỏ đưa số bạc lại cho Cô-tư, nên đến thưa chừng nỏ đoạt của tỏi. Cả hai đều xanh đỏ lại Gò-vấp, nên cỏ khi họ về đó mà trả ! Sở sưu-dầm cỏn dương thu-thập.

Cách lậ... Mấy điều cần ya... (T...

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết hút thuốc, rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quá thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu **Trái-Đất**

Dịp lễ Tết

Lễ Tết Nam cũng hầu tới đây, lại cũng là dịp qui khách lục-châu đến Saigon đông đảo; tưởng chư qui khách cũng thừa lấy dịp mà mua những đồ chơi, đồ lễ vật và đồ tết cho trẻ, trong cuộc lễ Tết nầy chớ chẳng không.

Vậy bổn-hiệu xin mời chư qui khách nhớ mà viếng tiệm hà *Chauvein* là tiệm mới tiếp mỗi chuyến tàu chở qua những xách hãng bạc, vành hích xách cũng hãng bạc, đồ nữ-nghệ, đồ-gia-khâm, đồ sành, đồ hột, đồ đồng đồ cẩn đồ chạm đủ thứ v. v...

Qui khách xem đến lời rao của bổn-hiệu sẽ chắc ý sao mình cũng lựa trong những đồ thiệt, hàng nhiều, 15,đồ rẻ và đồ đồng, đồ chạm, đồ cẩn mình cần dùng được thỏa ý.

Lời cần điều của Bổn-hiệu :
Bán đắc, thì bán rẻ,
Bán rẻ mới bán đắc.

CHAUVIN, 81, rue Catinat.

Ông Poinsignon đề ngoại hầu trà

Thiết tưởng chư độc giả cũng còn nhớ vụ ông *Poinsignon* bán tên cất cổ lúc no, không chắc nhắc lại cho choán giấy.

Hôm thứ bảy mồng Tou tho-hống tam ông *Poinsignon* đăng đề ngoại hầu trà, còn tên cất cổ *Trần-toàn-Mê* nầm nhà thương đã mạnh rồi.

Phi công Poulet

Long trước M. *Poulet* bay tại trường đua ngựa nhào lên nhào xuống đủ kiểu đủ cách, làm cho cả thầy dân Saigon ai nấy đều là mắt và làm người khen. Trường Tagal đi không trở lại, cái nầy bỏm thử bảy giờ ông *Poulet* đã trở lại bay. Chuyến nầy ngài bay mỗi ngày, sớm mai từ 7 tới 9 giờ rưỡi, còn chiều từ 4 giờ, tại Phú-thọ đường tới lăn Cha-cả.

Ai muốn bay thử, lên ngồi hai người 30 đồng, mua giấy tại nhà thuốc *Solirène*, tại Continental Palace, tại Café de la Rotonde, tại số 71 rue Paul Blanchy.

Trung-kỳ

HUẾ

Lễ Thánh thọ

Ngày mồng một tháng mười một tà 29 novembre 1921 là ngày lễ Thánh-thọ. Hôm ấy trong đại Nội đã diễn nhã các lễ theo Triều — ngoài, còn ngoài thành phố các nhà thự bộ viện đều có trương đăng kết thả.

Cung nghỉ ngày Thánh Thọ khánh tiết tôn quản kinh chúc Thánh Thọ vạn-vạn tuế.

Cứu mạng người sắp nam

Một người dân bà kia tác độ 27 tuổi, ở làng Vân-xá, có thai hơn 8 tháng, nhân mắc bữa ăn bánh sắn, làm cho đứa trẻ trong bụng bị say sắn, quả phải vùng dậy, người dân bà ấy đau đớn như đâm như cắt trong mười, ngất ngưởi đi đã hơn 2 ngày, mới nhà hoàn hồi ngàn ngơ, than thuốc trăm bề mà không thấy chuyển, sau rồi cái thai từ tại phúc-trung, đến ngày thứ ba, thì một mạn thanh hai, cắc không khỏi được. May sao ! Ở cạnh nhà ấy có ông Tú-tài họ Đặng người đang nhỏ, vốn cũng một nhà tân-cựu học am hiểu, tỉ dịu thâm, trong thấy người xóm-diềm mình mắt phải con nguy nan như thế, thì lấy làm thương xót làm, phàn thấy trong nhà có hai bà đỡ, và thấy kỹ-nghệ, vừa những đồ vật của công nghệ ta. Những đồ ấy sẽ gửi theo chuyến tàu Amazone.

Nay mai chạy vàng Marseille.

Chúng tháng giêng là những thứ thuyền sẽ cho đi cả.

Bắc-kỳ

HANOI

Gởi đồ sang đấu xảo Marseille.

Sở đấu-xảo Bắc-kỳ sẽ gởi đi 60 tấn hàng hóa để bày tại trường đấu-xảo, vừa những thực phẩm, vừa những vật liệu dùng trong

Hội đấu cầu « Tennis »

Vẫn trong các cuộc thể thao chẳng có cuộc chơi nào chơi có thú-vị phong-tục mà lại bổ gân đèo cốt cho bằng « Tennis ». Cuộc chơi nầy Annam tự, nhứt là mấy ông mấy thầy mới khởi hàm chơi cách mấy năm nay, và cũng có hội nào chơi có tiếng.

Nay hội « Tennis » ở Cholon, có ông *Lương-văn-Mỹ* kỳ-sư bài vật làm hội-trưởng mới tự thơ mời hội Tennis của người Annam cả trong Nam-kỳ nhóm lại đấu chơi, nếu hội nào ăn được hết các hội thì lấy « *Champion* » và hội Cholon lại có lan thưởng riêng một món bửu vật để làm kỷ-niệm. Vì trong các hội thì không được may mắn biết đã tiến, nên tôi, cái tin hội Cholon như là ông Thừa biện *Cảnh* và ông *Villaruel* rằng mà giựt đai được là xin để tặng khen Hội Cholon sáng ngũ một việc rất có ích cho đường thể-dục.

Trần-v...Mich

Cách lịch-sự ở đời

Mấu điều cần yếu người người nên biết

(Tiếp Theo)

Người nào quảng giao thiên hạ thì cũng có nhiều hàng bằng hữu. Như nói về khoản sang hèn, nếu mình có bạn làm Phủ, Huyện còn mình cũng có trước phẩm nhưng thấp hèn hơn, như Cai Phó tổng ; nếu mình muốn đãi tiệc có mời kẻ khác nữa thì trong tiệc ấy mình phải lấy lễ quan làng mà đãi, nghĩa là như mình làm thầy tổng thì đãi ông Huyện, chớ đừng thất lễ.

Mình phải lấy lễ mà đãi cũng như kẻ khác đãi quan Huyện làm sao thì mình đãi như thế ; nếu mình mời đãi ông Huyện X... lấy tình thầy tổng M... mà đãi gọi là tình bậu bạn thì chớ nên mời có người nào lạ, không phải là anh em với ông Huyện X...ấy.

Nếu mình là một nhà công-thương kỹ-nghệ cũng là nghề khác không phải là nghề làm quan thì cách đãi ấy thống thả, không luộc, vì lễ ấy tùy ý người.

Tôi đã nói rồi hôm nọ cách dọn ghế ngồi, chỗ nào mà tôn trọng hơn, nhưng còn sót điều nầy, là cái ghế nào đề tay mặt chủ nhà là ghế ấy để chỗ người danh dự ngồi, rồi mới tới bên tay trái,

Cách sắp ghế ngồi tuy phải lựa chỗ cao hạ mà sắp, mà cũng chớ nên quên nhẹ sắp những người đã có ý nghịch nhau mà ngồi gần, cách ấy là cách mình tránh sự bất hòa nhau) trong giữa tiệc mất cuộc vui chung.

Nhứt là đừng quên trong khi khuếch ngồi dự tiệc, đề cho những bồi bếp cùng là trẻ trong nhà nói om, làm cho lắp tiếng chuyện trò trong đám tiệc đi.

Còn người khách ngồi chung đám tiệc, chớ nên kiếm những vấn-đề nào không ai biết đám ra mà nói, cũng là mượn chủ ấy làm trường ngôn luận, tranh trường tranh đấu với nhau, đồng khoe tài lợi-lạc. Trong đám tiệc vui chủ nhà mới mình chia vui với người, thì mình kiếm việc vui trong đấy mà nói, đừng có nói việc thị cầu. Việc nầy thật không có sách nào dạy cả nhưng xét, lời thì mọi người đều phải nên biết. Chủ nhà phải biết lánh tình riêng của mỗi người khách mình ra làm sao mà xử lấy thế cho hòa nhã.

Chủ nhà phải ghé mắt coi chừng, đừng để món nào thiếu ; đãi người không dùng cũng phải nhắt đam thêm, chừng nào khách không dùng nữa thì tự ý, chớ nên thấy hết hay là thiếu mà bỏ qua.

Phận chủ nhà phải niềm nở với mọi người khách, việc ấy đã đành, nhưng mà muốn lập ân thì chớ nên ép qua ; hễ khách không muốn ăn món đó thì thôi, đừng ép phải ăn lấy được mới nghe.

Còn người khách nếu gặp món nào ăn không vừa miệng, chớ nên chê, hễ không ăn thì sớt it. Nếu chủ nhà hỏi thì cũng kiếm lời nói êm tai mà đáp lại.

(Sau sẽ tiếp theo)

Một ngày ở núi Tà-lơn

Trời sanh nhơn loại ; mỗi người đều có cái cảm tình riêng, vui thú là.

Đều sự chơi cũng khác nhau, kẻ ưa dập điu xa mà đổ đeo nơi chốn phiền hoa ; người lại ham đạo thủy vu sơn lánh cái sự tịnh lạc của trời thanh nước biếc. Song thiệt ngài người sinh-hưng trong phong-cảnh chẳng chỗ nào gợi rằng vui, cảnh nào chẳng buồn. Duy có cái nhơn tình bất hiệp đó thôi.

Thế tôi chẳng dám tăng mình là lịch-duyệt thế tình, mà ngán cuộc đời thiên tạ ý. Song bước đường hồ hải có le cay nhiều cửa đời cũng rõ, đặng trọng muốn mới. Bởi nên rảnh việc quan thong-thả chi ra đi nơi đi non, ngỏ mong lánh chốn thị-thiêu cho khuất mắt cái cảnh ngộ nhơn tình giữ đời. Nhơn ngày chúa nhựt tuần rồi, trời vừa rạng sáng tôi cùng hai bạn đồng liêu rủ nhau mướn Auto để bước chỉ dặm Tà-lơn, trước xem cảnh giải buồn, sau cho tiêu khiển ngày giờ. Khi xe chạy tới bến triều ; ôi thôi !! thiệt là kỳ tú sơn xuyên tòng xanh bá rậm, mây bay cuộn trước đầu xe, vượn hú rừng gốc núi, chim làn liếu trên nhành.

Kể xe qua khỏi triền tới kilométre 22, đường lại qua quanh lộn, một bên đường xe chạy ngó xuống, vực sâu thăm thẳm, đá chất chập chồng, trông lại dưới triền, người chừa từng đi đem lòng khiếp sợ. Vì coi như xe chạy nửa lừng trời, lại thấy mé biển, Phú-quốc tận một bầu, ngon sóng biển, cảnh buồm ghe coi như gần bên núi. Qua khúc nầy tới tới kilométre 29, chỗ nầy có hai chiếc ghe bằng đá coi giống lục lạ lùng. Người Tây qua lước lên chơi kẻ đàng (2) cuques merveilleuses), vốn người Nam ta thêu đặt gọi là lưỡng Long-thoàn. Ôi thôi ?!! Nhiều cái cảnh lịch nói chẳng cùng. Ước chi có tài nhà-thảo như ông (Nguyễn-Du) cái cảm giác rộng như ông văn-sĩ (Victor Hugo) về cơn lới thăm thẳy, đề cho rõ cái cảnh thiên-nhiên mới xứng. Luốn mắng ngẫu ngộ với cảnh, luận cảm cùng bạn, mùng lắm cái cơn cầu thơ Tao đanh nhơn loại, còn sáp đặt nhiều cảnh xinh-đẹp cho mình khiến hứng.

Vậy mà cỏ nhiều bạn vui say cùng tiệu ngộ, lòng tưởng, đến đổi ngon sóng tình đành đổ nhà nát, nhận lời, trở lại đi thừa cảnh sắc mạng trời sanh đặt để?

Đăng Tà-lơn cảm tác

Lối liệu thiên-thai mối dặm tùng,
Non thanh phong-phất mực hương nồng.
Quyện ngâm kê-sinh phát niềm tục,
Nhìn tòa kinh-sương bụi hồng.
Thơ-thẩn chôn cây mù sự thế,
Ngẫn ngơ vui đá nỗi tơ lòng.
Trăm năm lần-biện trần ai cũ,
Cải kiếp phù-sanh cũng lớn vòng.

TRẦNG-TỬ-QUI.

Hựu đề

Dạo miền hồ thấy tôi xơn xuyến,
Cảnh lịch Tà-lơn rất khắp miền.
Quyện khách chìm ca hoi đỏ liễu,
Nghe tình vượn đẹp khúc đề san.
Giang-sơn lắm nỗi thêm mây bạc,
Lanh ngắt lòng trần trận gió thanh.
Mơi biết tàn-tuyền là tinh lạc.
Rửa tai Sào-Phủ nghỉ nên đành.

Tamsan TRẦN-QUANG-NHÀ,
(Secrétaire Kampot).

Ngày 3 Janvier 1922
VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà nước	6 60
Ngân hàng Đông-Pháp	6 60
Ngân hàng Hongkong Shanghai	6 40
Ngân hàng Chartered	6 60

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 31 Décembre 1921

	Trả mãi	Trả bán
Ngân hàng Đông-Pháp	24 58	24
Ngân hàng Hongkong Shanghai	24 5/8	24
Ngân hàng Chartered	24 5/8	24

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 31 Décembre 1921

Ngân hàng Đông-Pháp	51.905
Ngân hàng Hongkong Shanghai	51.76
Ngân hàng Chartered	51.90 172

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 31 Décembre 1921

Va lợi 5%		54f.70	Va lợi 5%	1920	92 25
Va lợi 5%	1916	89 20	Va lợi 4%	1920	84 30
Va lợi 4 p.	1918	65 25			

MỄ CỐC

Giá lúa thổ dân nhà may Chợlớn bao trả tại giá một trăm lít tô

Vinhlong	3f60 tới 3.80
Gò-công	3.70 — 3.90
Tân-an	3.60 — 3.80
Tịnh-biên	3.70 — 3.85
Nam-vang	3.30 — 3.45
Giá thường thường bực trung	3.00 — 3.75

Giá gạo chở đến tàu không tính thuế xuất cảng bao lớn, giá một trăm kilô

Gạo Âu-châu n° 1 25 ₀/₀ tấm, tb	7.05 tới 8.10
Gạo Nhựt-bổn n° 2 40 ₀/₀ —	6 10 — 7.15
Gạo Java n° 2 50 ₀/₀ —	6.10 — 6.40
Tấm	4.40 — 5.00
Cám	2.35 — 2.60

Thịt bò

Giá mỗi kí-lô. — Phần-tê 1 đồng — Nhượng-chơn đồ nẩu sớp 0 30 — Đuôi đã làm bịp-tech 0 45 — Ngực 0 25 — Ức thăn giá 0 40 — Vai có xương 0 30 — Vai không xương 0 42.

Thịt bò con

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 1 20 — Xương-sường nhỏ (côtelettes) 0 90 — Ngực 0 80 — Vai 0 80 — Nhượng chơn 0 60.

Lòng bò

Giá mỗi kí-lô. — Lòng bon 20 — Lòng bò con 0 50 — Gan bò 0 95. — Gan bò cọp 0 55.

Giá mỗi cái. — Dầu bò con 1 20 — Óc bò 0 25 — Óc bò con 0 20 — Cằng bay là bò con 0 10 — Lưỡi bò 0 20 — Lưỡi bò con 0 20 — Tim bò 0 20 — Lòng bò 0 15 — Cái dồn bò (mo) 0 04.

Thịt trâu

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi trọn cái 1 50 — Đuôi chặt nhỏ rad 90 — Vai chặt nhỏ ra 1 20 — Vai trọn cái 1 00 — Ngực 0 80 — Cổ 0 80.

Giá mỗi cái. — Xương sương (cotelette) từ 0 15 tới 0 20 — Trọn sống, gan, lòng, trái cật 0 60 — Óc 0 15 hộ cái lòng (cripes) 0 40 — Cằng 0 50 — Đầu 0 70.

Thịt heo

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 0 70 — Phi-lê 0 80 — Xương sường nhỏ 0 70 — Gan (foie) 0 60 — Đầu 0 40 — Cằng 0 40 — Mỡ (hạng nhứt) 0 60 — Mỡ (hạng nhì) 0 50 — Tim 0 70 — Trái cật (rognons) 1 50 — Ngực 0 50 — Mỡ-ải 1 50 — Mỡ thịt để nhồi 0 60 — Xương giả (Fausses côtes) 0 60 — Lưỡi 1 00.

Giá mỗi cái. — Óc heo 0 10.

Thịt dê

Giá mỗi kí-lô. — Sốt-sít 0 70 — Bò-đần (Boudins) 0 40 — Phô-mách heo (Fromage cochon) 0 80 — Lạt-xường nhỏ (andouillettes) 0 80 — Ba-tê (Pâté) các thứ 0 90 — Thịt heo rồi 0 90 — Cằng heo chân 1 00 — Cơ 0 80 — Langue (sương) 1 00 — Đuôi heo 0 80 — Sốt-sít bên Tây 1 00 — Phô-mách gruyère.

Thịt dê

1 đồng mỗi kí-lô — Gan tới 0 20 tới 0 30 (trọn cái) — Đầu 0 60 — Đồ đồ lòng 0 20.

Tàu chạy đi Pháp-quốc

Chiếc *Lieutenant de la Tour* chạy qua Marseille ngày 20 janvier.

Tàu chạy tới Saigon

Chiếc *Cap Arcona* ở bến Tây sẽ tới Saigon ngày 1er janvier.

Chiếc *Porthos* ở Shanghai sẽ tới 13 janvier

Hội đua ngựa

Hôm chúa nhựt 1er janvier 1922.

Độ le Saney

Con Panthère Ân cá 1 60

Độ Vang-đình

— Đum Tiện ân cá 1 20
— **Độ Miss Helyett**
— Roserie ân cá 2 10
— **Độ Derby de Cochinchine**
— Derby ăn gagnant 2 50
— — placé 1 30
— Victorieux placé 1 60
— Majesté 1 90

Độ Vang-son

— Orong ăn gagnant 4 10
— — placé 2 00
— Natra placé 2 40

Công-văn

Vì bởi nghỉ quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 15 Décembre 1921.

Thầy Nguyễn-văn-Của và Nguyễn-văn-Vinh có bằng cấp Certificat d'études primaires Franco Indigènes được cấp bằng làm trợ giáo hầu hạ và giao tùng sự quan Thanhbiên chủ tỉnh Châu-đốc.

Tiền lương của các trợ giáo ấy khởi trừ lúc hưu trí và tiền phụ bổng sẽ lấy công nho làng nào hai thầy đều lai mà trả.

* * *

Vì lễ nghỉ quan quyền Thống-đốc Nam kỳ ngày 21 Novembre 1921.

Lời nghỉ ngày 14 Mars 1919, cũng về việc nầy xin sửa lại như vầy:

Các sở học-hạ đăng quan Thống-đốc chọn, chiếu theo lời bổn xin của các quan Thanh-tra chủ tỉnh, trong nội bổn thiếu nữ tánh hạnh tốt, biết viết Quốc-ngữ và nghe biết những tiếng Langsa thông-dụng. Mấy người ấy phải ít nữa 17 tuổi và lớn quá là 25 tuổi.

Cách ăn ở trường là cách ở trường học nội.

Và lại mỗi sở sĩ được ban cấp thêm mỗi tháng năm đồng.

Gia truyền tập

(Recettes utiles)

Thuốc xức ghẻ trên mặt

Nhiều đứa con nít hay có ghẻ nơi mặt, ban đầu it sau lây ra nhiều cả về cái mặt, coi sần sượng và chảy nước, tục gọi là (đói ăn) thì phải dùng thuốc nầy mà trị nó thì thấy thần hiệu.

Tam-thiên-đơn 2 cắt, Hồng-hoàn 2 chiêm, Tòng-chi 1 chiêm (tại tiệm thuốc bắc) mua ha thứ tán cho nhỏ mà hòa lộn lại, rồi đỏ vô một chục dầu dừa hoặc dầu phọng mà trộn với thuốc cho sền sệt mà xức chỗ nào có ghẻ.

Phải chịu khó mà xức thuốc nầy nó rất lắm. ,

M. Thiết.

Nhà-in HỒ-VĂN-LANG, Sa-đec

Cần dùng thêm một người thợ cho biết sắp chữ.

Hãy viết thơ mau mau mà hỏi.

Tùy tài năng mà cho lương.

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ. SAIGON

Bán sỉ và bán le đồ phụ tùng xe máy xe xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có dòng sẵn xe kéo cho mướn cũng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đóng xe khéo chắc chắn và kỷ lưỡng lắm mà lại bớt giá rẻ hơn mấy hãng khác.

Tôi nay hãy đến xem

BẠN HÁT XIÊT FILLIS

Ba chục người hát Tây toàn là ở các ban hát thứ nhứt bên Âu-Mỹ ra hát

Tôi nay hát hay lắm

và hạ giá còn như vầy :

Chỗ riêng, 6 người ngồi. . . . . 15 $ 00
Chỗ riêng, 4 người ngồi. 3 00
Hạng nhứt. 2 00
Hạng nhì 1 00
Hạng ba mà nhứt hạng 0 50
Hạng ba nhì hạng. . . . 0 30

Tối hát 9 giờ 15

MỖI ĐÊM HÁT HỒI, CÓ CHUYẾN XE-LỬA CHẠY VỀ CHỢ-LỚN

Thứ năm và chúa nhựt hát chiều 4 giờ 30

Bán giấy tại nhà in Imprimerie Saigonnaise, số 17 đường Catinat

NHÀ HÁT BÓNG MODERN

Tại Saigon, đường d'Espagne, môn bài số 215 (Sau Chợ-mới SAIGON)

MỖI BUỔI CHIỀU HÁT 2 XUẤT

Từ 7 giờ tới 9 giờ và từ 9 giờ 1 khắc tới 11 giờ rưỡi

Đổi bản mới mỗi tuần 2 lần *Ngày THỨ BA và ngày THỨ BẢY*

BẢN MỚI chiếu thứ ba 3 tây tới chiếu thứ sáu 6 Janvier 1922

1-2-3-4-5-6 — **Đổi bạc**

Tích-toàn hán lâm mai Nina-phiến tại thành khách-trú bèn *NIÉU-DO*.
Ông Robert M. Kim, Claire Adams và Roy Stenard đóng thủ bổn

7-8 — **Truyện nàng RUTH ở chốn lâm sang**

Bổn tuồng phân làm 15 hồi, có *Ruth Roland* làm chánh vai tuồng rất hay.
Hồi thứ tám : **Trong cơn nguy hiểm**
Có 2 lớp.

9 — **Chái túi**

Bóng điều của SNUB POLLARD điều vui hết tiền. không còn một su trong túi, xem để tức cười.

THỨ NĂM có hát ban ngày, đúng 5 giờ chiều khởi sự hát giá phân nửa.

GIÁ TIỀN CHỖ NGỒI

Đặc riêng 1 $ 00 | Ghế hạng nhứt 0 $ 60 | Ghế hạng nhì 0 $ 40 | Giản 0 $ 20

Pharmacie Principale

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

Nhứt hạng bào chế sư

Kế nghiệp cho ông G. RENOUX

Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY SAIGON

HAI MƯƠI NĂM DANH TIẾNG !!!

TRƯỜNG-SANH

VẠN-BINH

HỒI-XUÂN

PHẢN-NHƯỢC

VI-CƯỜNG

NHỜ BỞI THUỐC BỬU HIỆU

ELIXIR GODINEAU

Thuốc nước nhựt nầy là một vị dược bổ dưỡng ổn đáng và trong hàng thuốc bổ dưỡng nầy là bổ hơn hết, thần hiệu hơn hết, chữa dặng cả

Những kẻ mới cao sức mới ốm, mới đẻ, mới bịnh dậy, mới mệt nhọc, mới làm việc quá sức, mới thức khuya, mới ăn không ngon, mới ngủ không yên, mới nhức đầu, mới chóng mặt, mới ho, mới suyễn, mới đau bao tử, mới đau gan, mới đau ruột, mới đau bụng, mới đau lưng, mới đau bắp vế, mới đau cẳng, mới đau tay, mới đau mình mẩy, mới đau khớp xương, mới đau thần kinh, mới đau bịnh phong thấp, mới đau bịnh thổ tả, mới đau bịnh kiết lỵ, mới đau bịnh ỉa chảy, mới đau bịnh ỉa ra máu, mới đau bịnh ỉa ra mủ, mới đau bịnh ỉa ra nước, mới đau bịnh ỉa ra đờm, mới đau bịnh ỉa ra huyết, mới đau bịnh ỉa ra dòi, mới đau bịnh ỉa ra sán, mới đau bịnh ỉa ra giun, mới đau bịnh ỉa ra lãi, mới đau bịnh ỉa ra trùng, mới đau bịnh ỉa ra lãi, mới đau bịnh ỉa ra lãi, mới đau bịnh ỉa ra lãi

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KỂ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cử-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

"HERCULE"

LA BICYCLETTE FRANÇAISE
LA PLUS RÉPUTÉE POUR
SON FINI ET SA QUALITÉ

AGENT GÉNÉRAL POUR L'INDO-CHINE
—ÉTABLISSEMENTS—
L. CAFFORT
32, 34, 36, RUE CATINAT
SAIGON

Những vị nào ở Lục-tỉnh làm ăn buôn bán chắc chắn, tử tế, muốn trữ mà bán sỉ, hay là bán lẻ xe máy hiệu ALCYON và HERCULE thì hãng cũng bằng lòng ưng cho.

Các thư dầu hỏi của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hỏi Con Cá (**Le Pétrole Poisson**) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong toàn-cầu. Giá đã rẻ mà thấp lại được. Liệt-vị hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

Trong Lục-châu các tiệm thảy mới cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100*. Chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

Trị bịnh như thần

TRỊ HẾT BỊNH VÀ KHÔNG CÓ TÁI LẠI NỮA

Ai bị TIM LA	Ai ho lao, ho tiễn, đau phổi lâu ngày
hãy uống thứ thuốc DUODURAL NOVAT, thì hết bịnh	Ho uống thuốc chi không hết thì nên dùng thứ thuốc KREOFOS NOVAT
uống một ngày hồn viên	Uống một ngày chừng bốn hay là năm viên

Hai thứ thuốc nầy không có phạt tì, và uống no thì không ai biết.

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, đầu thiện nghệ đầu hạm chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiện nào cũng có; tính theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monobloc v. v...

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình về nghề vẽ cửa (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng được.

Có khuôn để lồng hình chạm khéo lắm, thứ nào cũng có, nhiều bộ hình khác, chạm tốt lắm.

Có chụp hình cho giấy thuế thân nữa.

Có bán kiếng, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Bromure 12 brillant contraste từ hộp 100 tờ lớn 13 x 18 thì $ 5 — 25 còn hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu đề làm hình mẫy xứ nóng nực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

Saigon thời đàm

(Propos d'un Saigonnais)

Thật là gian trá !!!

Đời văn-minh chừng nào thì thói gian trá nhiều chừng nấy. Theo hàng thượng lưu thì gian theo thượng-lưu, còn hàng hạ-lưu thì trá theo hạ-lưu; nếu ngồi mà kể ra thì tưởng không biết ngày nào cho hết cho cùng. Cứ mỗi ngày thử dạo chơi, rồi lòng tai nghe thì mỗi ngày đều có phương gian nầy, thế trá nọ, bày ra lường gạt những người khờ dại, cũng là nhà quê đốt nát? Hỡi thế người mới chớ rằng: Đời nầy hễ *khôn thì sống, bông thì chết* là thế.

Như mới đây có một người bạn là M. *Henri* lại thuật với tôi một chuyện như vầy:

Có một tên nọ đi ghe cát, ngày nọ chở cát rồi, ghe ra đi không, dặng xét chở về nữa. Đi dọc đường có gặp một bợm-bãi ăn mặc ra vẻ bồi-bếp ở với ông Tây, lại có bịt một cái răng vàng, kêu lại mà nói rằng: Nè nếu ghe anh rảnh thì tôi chỉ giùm cho anh một mối chở đỡ rất đặng tiền. Tên đi ghe cát chịu. Bợm-bãi ta mới nói: Vần chủ tôi là quan khobạc muốn chở đỏ bằng cây Gia-lị lên Biênhoà, cũng nhằm chỗ anh chở cát. Ông chủ tôi chịu mướn 50 đồng.

Tên ghe cát nghe nói có lòng mừng liền chịu.

Bợm-bãi: Anh phải biết, ghe chở đỏ không phải thiếu, nhưng tôi muốn kiếm tiền nước, nghĩa là nếu anh chở 50 đồng, thì anh phải cho tôi tiền hue hồng 15 đồng.

Tên ghe cát nghĩ một hồi, thấy còn lại 35 đồng, cũng là nhiều, nên ừ.

Bợm-bãi: Anh bằng lòng như vầy thì đi với tôi.

Tên ghe cát bèn đi theo.

Đi được một đỗi, bợm-bãi nói: Ông chủ tôi muốn mướn ghe chở đỏ lên trển, rồi ổng dỡn ghe tới mà lấy đỏ, chớ không phải đi theo ghe. Nên ổng dặn nếu ai chịu chở đỏ của ổng, mà theo giá đỏ, thì trước phải đóng thế chưn.

Tên ghe cát — Thế chưn món gì lận gì?

Bợm bãi — Ấy, ổng là Tây, cái nào làm cũng để phòng, vì ổng sợ mình chở đi luôn rồi biết ai mà thưa kiện.

Tên ghe cát ừ phải rồi nói: Vậy tôi đam món chi mà thế chưn bây giờ?

Bợm bãi — Đam tiền.

Tên ghe cát — Bao nhiêu?

Bợm bãi nghĩ hồi lâu rồi nói: Chừng 10 đồng.

Tên ghe cát nói không có đủ, chỉnh có 9 đồng mà thôi.

Bợm bãi ta lại thò trong túi đưa ra một đồng đặng chêm thêm cho đủ, nói: Rồi anh lãnh tiền anh trả lại cho tôi và tiền hue hồng nữa đa.

Tên ghe cát gụt gật đầu chịu, rồi đó mới đi. Khi vừa tới quán bán cà-phe, bợm bãi mới nói: Đè ghé đây, uống café chơi rồi sẽ đi. Ngồi được một chập bợm bãi ta lại nói: Ủ để mua một cái bao thơ rồi để 10 đồng vô. Hễ nói giá cả xong xuôi, ông chủ tôi có đòi tiền thế chưn thì anh đưa cho ổng, chớ theo phép Tây mà mình trao tay như thế, thì vô phép lắm. Nói rồi bợm ta mua hai cái bao thơ, đoạn giấu một cái, còn một cái mới lấy 10 đồng để vào trước mặt tên ghe cát, rồi lại còn dàn keo lại, chừng mới trao lại cho tên ghe cát cầm.

Thấy vậy ai mà không tin, mà hễ tin rồi mới để bị làm cho chớ.

Khi uống café rồi bợm ta mới nói; Thôi bây giờ đi lại nói với chủ tôi xong xuôi cho rồi. Vừa đi bợm ta lại nói: Đâu cái bao thơ đựng tiền đâu, đưa tôi coi. Đoạn lấy coi bợm ta lại làm bộ thấm nước miếng cho keo dính. Vừa đi vừa nói, thì bợm ta vừa trao bao thơ khác. Trao được rồi thì bợm ta mới dắc tên ghe cát tới cho bạc, gọi rằng: Nè anh đưng đây, để tôi vô mời ông chủ tôi, hễ ông ra thì anh cứ nói như lời tôi dặn, còn hễ ông đòi tiền thế chưn thì anh đưa bao thơ đó cho ổng. Nói rồi bợm ta để tên ghe cát đứng chờ có hơn hai ba giờ, con bợm ta tuốt ngã sau đi vòng ngã khác biến mất.

Tên ghe cát chờ lâu quá, có ý buồn và nỗi đói nên bỏ ra về, lại nói thầm: Mướn không mướn thì thôi, làm cho người ta mất công trông chờ đợi. Tuy vậy chớ cũng cố ý trở lại hỏi coi, và trả 1 đồng lại cho bợm.

Đến chừng xé bao thơ ra mà lấy bạc, thì thấy một miếng giấy nhựt trình hcón 10 đồng tiêu đâu mất, chừng mới hay bị điểm lường gạt lấy 9 đồng.

Than ôi! may là sở mật-thám và tuần cảnh nghiêm nhặt đến thế mà quân gian ấy hỡi còn rất nhiều.

Nếu nhà nước muốn trừ thì xin trừ mấy bọn nầm tiệm thuốc không nghề nghiệp thì trước đi mới có thể làn lần tuyệt được.

Đó các tay hiền-từ không lanh-lợi phải nên để phòng chớ lắm, hễ muốn làm việc gì phải làm cho cẩn thận, đừng thấy nó ăn-mặc sạch-sẽ mà tin thì ắc phải bị lường gạt.

Trần-văn-Rich.

Dầu hỏi hiệu cái Mão

Dầu hỏi hiệu Cái Mão (**Le Pétrole Coucoune**) cũng của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles**. Dầu nầy thắp đơm lắm. Hễ dùng dầu hỏi thì chẳng nên quên hiệu **Cái Mão**. Phải tìm cho đăng hiệu **Cái Mão** mà mua, thì mới đăng dầu thiệt tốt.

Trong Lục-châu các tiệm thảy mới cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100*. Chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

Lời rao

Cho mấy chủ xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 50.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nấu Cao su, ở đường Dourmont Saigon.

TUỒNG LỐI MỚI

CHÉN THUỐC ĐỘC

Tragi-comédie en 8 actes

Cười nỗ bung mà vẫn thanh-tao—Nhiều chỗ rất não-nùng cảm-động

Diễn lần thứ nhất tại Rạp-hát Tây lớn Hanoi

Ngày 22 Octobre 1921

Ai muốn mua sỉ hay mua lẻ, thì gởi thơ và tiền cho:

M. VÕ-ĐÌNH-LONG

Giáo-học trường Pháp-Việt Hà-đông (Bắckỳ)

Sách 70 trang rộng,bìa có hình,giá : 0 40

Không phải gởi thêm tiền trước.

ROB THOMAS

Thuốc nầy là một vị thuốc thượng hạng được lựa để cho mạnh, cho nên vì ai các thứ thuốc khác, hoặc có chỉ SALSEPAREILLE hoặc có chỉ IODURE DE POTASSIUM mà uống vào trọn tuần, rồi bỏ đứng đều thuốc nầy thì thấy tiến hiệu liền

Nó có tài chữa lại tức thì chẳng cho các bịnh đau-độc như tiền là hột xoài, sang độc ván ván... đều phải lần ngày mà phải tiêu tan.

Mỗi ngày uống hai muỗng lớn, sớm mai một muỗng trước khi ăn cơm, chiều một muỗng trước khi ăn cơm.

Thuốc ROB THOMAS nầy dùng mà lấy độc thường cũng đặng, song phải uống ít hơn, mỗi ngày uống một muỗng nhỏ mà thôi, sớm mai một muỗng chiều một muỗng.

Có một mình nhà thuốc Pharmacie Principale của ông L. SOLIRÈNE có bán mà thôi.

Hãy uống thử thứ rượu
AMER IHONORÉ
Là một thứ giải khát ngon
thượng hạng
Của một mình hãng Denis frères
có trữ mà thôi

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

187, Rue Catinat, SAIGON

COLGATE
Tốt của *Hoa-hường* nấu ra
Mỗi ve... 4 $ 75.

Sa bông nhỏ BONDON
Chục 12... 2 $ 00.

Lait crème CARNATION
(dân mua)
Tháng 96 hộp... 19 $ 00

Nước VITTEL
Tháng 100 ve... 19 $ 50.
Tháng 200 ve... 28 00

WESTERN CLOCK
Đồng hồ Bijoux (lumineux)
Baby Ben... 9 $ 50.
Ordinaire... 4 00.
Montre .... 6 50.

Nước COLOGNE
Tốt nhứt (Rượu 80°)
Mỗi ve.... 0 $ 40.

DẦU SỨC TÓC
thứ (Portugal, Violette, Quinine)
Ve M.... 0 $ 50.
Ve G... 0 75.

Sa-bông nhuộm DYFOAM
Mỗi cục. 0 $ 30
Chục 12 3 00.

Croquettes Chocolat «GYP»
Một hộp 0 $ 30.

Đồ để giặt đồ LESSIVEUSE 80 lit
5 $ 50.

NÓN che nắng
«Singapour» liège coutil trắng
8 $ 50 (*bán đỏ*)
«Matelassé» trắng
8 $ 50 (*bán đỏ*)
«Coq Gaulois» liège coutil trắng
N° 1 6 $ 50 bán rao hàng
N° 2 5 90 id.

KHĂN BÀN LÔNG
thứ lớn mà thiệt tốt
9 $ 50 *rao hàng*).

EPONGES đồ rửa mặt
1 $ 50 *chục 12 cái.*
0 20 *mỗi cái.*

DIỆP MAY
Vỡ mousseline đề đón bà đùng (nhe tốt nhứt)
0 $ 70 *một đôi.*

CORSET satin, giăng ngay bas de gorge 4 jarretelles
Giá 8 $ 00.

Vải tàn ong đề may mùng
Mỗi thước... 0 $ 90

DAO CẠO «DURHAM-DUPLEX»
Thứ thường.... 1 $ 50
có đủ đồ để biết đao bằng đa, ở trong hộp đa đó.
7 $ 50

THUỐC HIỆU

Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông lương y Rendu-roux có chế một thứ thuốc hiệu là **Dòng phương Thiên-trước Santal Citrin tinh.**

Trong tờ «*Times-bão*» tháng Juin năm 1855 trương thứ 571, ông lương-y ấy có làm một bài diễn-thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc **Copahu** *mà* **Cubèbe** *nồng nó có hại mà mùi thơm tho, dầu nồng bao nhiêu cũng không phại tì nồng nó rồi coi mình mẩy cũng cứt phải khác xa, nó trong veo sạch, sẽ thấy hiệu nghiệm nó.*

Thứ thuốc Salol các y viện đều dùng nó đã đặng 25 năm nay, nồng nó vào thì lợi thấy, bổ thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có chất vị salol vào trong Santal tinh làm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lẫn dương cang là bổ dưỡng kẻ trai tráng.

Thuốc nầy đề nồng lắm bỏ vào bụng rồi thì mau thao.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống tứ tám hoàn cho tới mười hoàn thì chắc lành bịnh liền, lối kỵ ăn mỡ gì phải mạnh rảo.

Tại tiệm thuốc **Pharmacie Principale** của ông **L. SOLIRÈNE**, là bào chế y khoa tấn-sĩ và nhứt hạng bào-chế y-sanh ngang nhà hát Tây Saigon, số bèn.

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NÀI CÁI KỲ TÊN : **MIDY**

SANTAL MIDY

(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lửa*, mới cũ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu **MIDY.**

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.

Trong mấy nhà Thuốc.

Có một mình nhà thuốc **Pharmacie Principale** của ông **L. SOLIRÈNE** *ở ngang nhà hát Tây Saigon có bán mà thôi.*

Các nhà phá hồ ở nhằm chỗ không có đèn điện khi thì nên mua đèn hiệu **TITO LANDI** thắp bằng dầu sáng mà dùng.

Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.

Có trữ bán ở tại hãng **EMILE PEYSSON** ở Saigon ngang nhà hát Tây, môn bài số 4

Hãng nầy có bán thứ rượu chác đỏ và trắng hiệu **VINS BERMONDE BORDEAUX** của hãng Bermond đã lập ra hơn một trăm năm.

Bán nguyên thùng. Giá rẻ và rượu lại tốt thượng hạng.

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng* Denis frères *có trữ mà thôi

PHARMACIE · PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIỆN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE ngài sẽ gởi cho không

FABRIQUE DE CASQUES
EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ

La Croix

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LIA TẦM CAO-SU

DƯƠNG-VĂN-THIẾT

132 Rue Marchaise — SAIGON

Kính trình quí vị biết, chúng tôi mới mở một tiệm làm nón bằng cây lia (liège) tầm cao-su. Vậy xin quí vị chiếu cố đến nghề mới là của chúng tôi dựng nên ở cõi Đông-pháp nầy.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, kiểu thiệt khéo, thông hơi nhiều, không có sâu mọt được, những đồ phụ tùng làm nón toàn là hạng tốt.

Chúng tôi có đủ đồ về nghề làm nón theo phương pháp âu-châu. Vậy chúng tôi định chắc có thể làm đúng y như kiểu riêng của các nhà buôn nón đất chúng tôi lành, nhà buôn nào muốn mua cốt nón bằng cây lia (liège) để về lộp lấy, chúng tôi cũng bán, có *để bán tại tiệm* ĐÀO HƯỜNG MAI 46-48 Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ Mỹ nghệ của con nhà nam.

Kính trình
DƯƠNG-VĂN-THIẾT

Nếu quí vị muốn hỏi hàn điều chi về việc buôn nón, xin viết thơ cho M. Dương-văn-Thiết, 132 Rue Marchaise Saigon. Cây lia (liège) là thứ cây ở Âu-châu thường dùng làm nốt ve và làm nón.

ĐỀN LÒA *đặt có màn tăng.*
hiệu BEST WIZARD.
Ít tốn dầu.
không hang hao,
* Sáng trắng ngọn.
Không hay nghẹt,
Đi đứt.
RẺ
Nội Nam kỳ có một mình tiệm
TRẦN - QUỲNG NGHIỆM
84 đường Espagne Saigon
Có trữ hai hiệu đồ mà thôi.

Văn đàn

(Partie littéraire)

Cảnh đêm đông

Buồn thay cái cảnh lúc đêm đông
Trăm mối tơ dầu bận lấy lòng.
Trước gió lá vàng rơi lác đác;
Quanh thềm giọt ngọc nhỏ long tong.
Ri ri lũ rế kêu lùng vách;
Oan oắc đoàn giăng gió giữa không.
Mối cảnh đề xi hằng sắt đá,
Một mình ngơ ngẩn ngồi đến chong.

Cơi tâu bay

Trèo non vượt biển cũng chưa tới,
Mới thấy phen ni thiệt trở-trời.
Đôi cánh dịu-dàng buồn gió đẩy,
Một chèo ngọc-ngoài dao mây chơi.
Áo khăn trông dưới dư muôn mặt,
Thoạn mày ngỏ-trên chỉ một người.
Cỏi bạt, cỏi điều đà vẫng vẻ,
Phen nầy Đại-pháp mới ra đời.

- Văn sơn, Trần-hưng-Kỵ.

Họa vận thi Hoài-hữu của M. Ngô-minh-Thế trong N. C. M. Đ. số 311.

Trường hành phận tay chẳng gặp chàng,
Xót xa khôn xiết nghĩa kim lang.
Lời vàng tiếng ngọc ve bên trường,
Nước trí non nhơn khắc dựa rường.
Trọc giếc sớm trông vầy một tiệc,
Trao vàng năm mắt rẽ đôi phương.
Đông song ôi biết tình dây hả??
Bẻ nước thấy rồng gặp mới an!

Caibe Võ-thanh-Liêu.

Tặng Tử vị Trí-huyện tân-khoa (mỗi ông có đề danh trong bài thơ)

Mười hai Trí-huyện đỗ tân-khoa,
Trung nhứt, Kia nhì Trí thứ ba.
Tự Bửu Vân phòng tăng Phẩm cấp,
Mỹ danh, Kim (1) Lẫn lộc trạo ca.
Cần Ngôn, cần hạnh đến thuộc lữ,
Do Nghĩ, do nhơn bảo quốc-gia.
Công lạc nhứt trang về hai tỉ
Viên lai cận việc chúc vinh hoa.

Hương cả V.-T.-V. Rạchgiá.

(1) Người mình hễu là Kim, còn khách-trú kêu là Kiều

HÃNG **A. RICHAUD**

Cần dùng những người thợ máy. - Tiền lương lớn. - Thợ máy phải cho khéo.

Saigon, le 31 Décembre 1931.

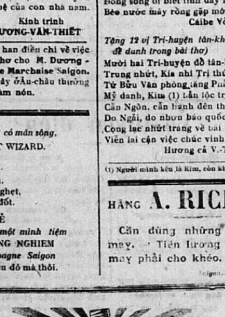

Dùa đánh bóng hiệu MIROR là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nê trước trong xứ thường hay bị ten sét. DÙNG THỨ NẦY ĐỪNG THỨ KHÁC ĐỪNG THỨ ĐỪNG THỨ ĐỪNG THỨ